

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ

Український мовно-літературний факультет імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Кафедра світової літератури
Кафедра теорії і практики англійської мови

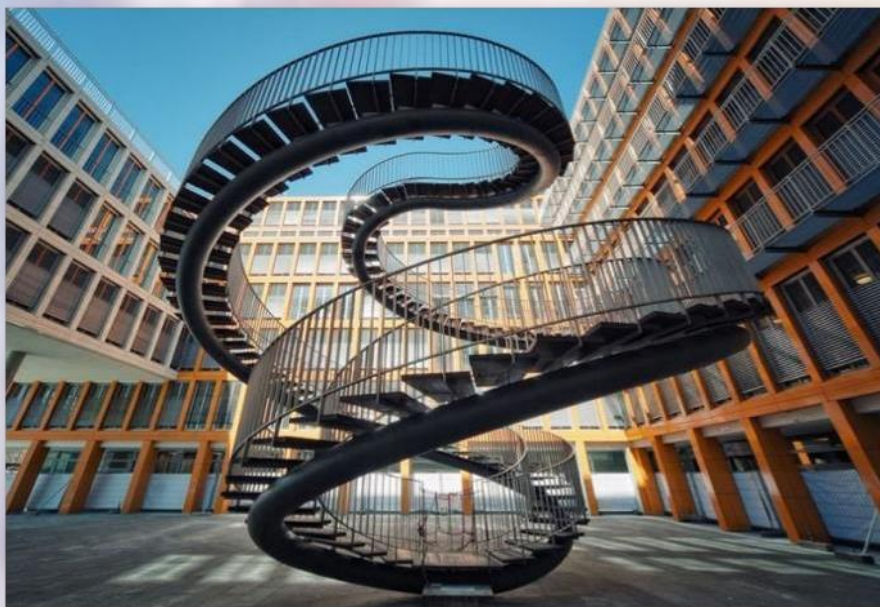
«ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ В МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ – ІНДИВІД І СОЦІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ»

**Лінгвістика. Літературознавство. Методика викладання мови і
літератури. Міждисциплінарні дослідження
(психологія, соціологія, історія, політологія, філософія)**

ТЕЗИ

Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю

(9 квітня 2020 року)

Харків – 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

Український мовно-літературний факультет імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Кафедра світової літератури
Кафедра теорії і практики англійської мови

**«ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ В МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ –
ІНДИВІД І СОЦІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ»**

**Лінгвістика. Літературознавство. Методика викладання мови і літератури.
Міждисциплінарні дослідження
(психологія, соціологія, історія, політологія, філософія)**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю

(9 квітня 2020 року)

Харків – 2020

УДК 80:17.022.1

ББК 80

Ц 65

Організатори конференції – кафедра світової літератури, кафедра теорії і практики англійської мови ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Голова оргкомітету конференції –

Ю.Д Бойчук – *проректор з наукової роботи, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України*

Науковий керівник конференц-проекту –

С.К. Криворучко – *доктор філологічних наук, професор, професор кафедри світової літератури, координатор з наукової роботи українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка*

Члени оргкомітету:

Л.В. Гармаш – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри світової літератури;

К.Ю. Голобородько – доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка;

І.І. Дорожко – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри психології;

С.Т. Золотухіна – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи;

І.І. Костікова – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і практики англійської мови;

А.Г. Козлова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури;

М.М. Журенко – кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри світової літератури;

І.В. Разуменко – кандидат філологічних наук, професор кафедри світової літератури

Секретарі: О.О. Атанова, Л.О. Корнієнко, Т.М. Тихоненко, В.К. Четверик

«Ціннісні орієнтири в мистецькому просторі – індивід і соціальний контекст»: Програма і тези доповідей Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю (9 квітня 2020 року). Харків. ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 106 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (Протокол № 2 від 11.03.2020)

Тези доповідей конференції, основними темами якої є обговорення системи художніх інтересів письменників / носіїв мови, які впливають на інтелектуальні, моральні, емоційні пласти ідей, конфліктів, героїв / мовленнєвих актів та формують **ціннісні орієнтири** авторів, напрямів, спільноти. На засадах психологічної та аналітичної інтерпретації автори звертають увагу на внутрішні конфлікти героїв у обставинах, що формують варіативність психодрами. Це дозволяє встановити процеси засвоєння / заперечення норм культури, соціальних цінностей персонажів, що висвітлюють вплив спільноти на психіку індивіда, його рефлексію і дозволяють вибрати типи дій суб'єкта / об'єкта у мові, літературі, кіно, мистецтві, психології, соціології, педагогіці, методиці.

Для науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, студентів гуманітарних закладів вищої освіти та вчителів загальноосвітніх шкіл.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Honcharova O.A. DESTRUCTION OF VICTORIAN STEREOTYPES AND MORALITY IN MODERNIST TEXTS	25
Гулевич Е.В. ЦЕННОСТЬ ЖИЗНИ В КОНТЕКСТЕ ФАТАЛЬНОСТИ СУЩЕСТВОВАНИЯ ЧЕЛОВЕКА (НА МАТЕРИАЛЕ РАССКАЗОВ А. БИРСА).....	26
Гулич Е.А. ВЗГЛЯДЫ А.Л. ВОЛЫНСКОГО В ЛИТЕРАТУРНОМ КОНТЕКСТЕ ЭПОХИ ...	27
Гусев В.А. АВТОР І ЧИТАЧ: ПОШУКИ НОВИХ ФОРМ ДІАЛОГУ	28
Devdiuk I.V. ANTI-URBAN TENDENCIES IN THE NOVEL «LADY CHATTERLEY'S LOVER» BY D. LAWRENCE	29
Дорожко А.О. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА ЯКІСНОГО ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО ПРОЦЕСУ	30
Dudoladova A.V. MOTIVATING STUDENTS TO USE DIGITAL RESOURCES IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING	31
Dudoladova O.V. A GLIMPSE OF STUDENT AUTONOMY IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION.....	32
Журенко М.М. ТЕМА ЖІНКИ В ПОЕМІ Ш. РУСТАВЕЛІ «ВИТЯЗЬ В БАРСОВІЙ ШКУРІ»	33
Ильиницкая О.П. ЖАНРОВО-ТЕМАТИЧЕСКИЕ НОВАЦИИ В РАССКАЗЕ А. МОРАВИА «СКУПОЙ»	34
Кайдаш К.В. ЖАНРОВОЕ СВОЕОБРАЗИЕ ПРОИЗВЕДЕНИЙ С.А. АЛЕКСИЕВИЧ.....	35
Казачінер О.С. USING FAIRY TALE THERAPY IN TEACHING CHILDREN WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS.....	36
Качак Т.Б. СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА КАЗКА: ЦІННІСНИЙ АСПЕКТ.....	37
Кеба О.В. ЛЮДИНА І МІФ У РОМАНІ ГРЕМА СВІФТА «ЗЕМНОВОДНИЙ КРАЙ».....	38
Коврига Ю.В. ПРОБЛЕМА ЛИЧНОЙ СВОБОДЫ В РОМАНАХ Л. УЛИЦКОЙ «КАЗУС КУКОЦКОГО» И «ДАНИЭЛЬ ШТАЙН, ПЕРЕВОДЧИК»	39
Kozii Olha MAIN CHARACTER'S INNER WORLD VIA THE ARTISTIC DETAIL IN DONNA TARTT'S NOVEL «THE GOLDFINCH»	40

ВЗГЛЯДЫ А.Л. ВОЛЫНСКОГО В ЛИТЕРАТУРНОМ КОНТЕКСТЕ ЭПОХИ

Гулич Е.А. (Харьков)

Если касаться темы индивида и социального контекста, то нельзя обойти вниманием фигуру выдающегося критика XIX века, незаслуженно забытого, но сыгравшего видную роль в развитии религиозно-философской мысли и русского символизма, «воинствующего идеалиста» Аким Львовича Волынского (Хаима Лейбовича Флексера)

(1863–1926).

А.Л. Волынский оказывал интеллектуальное, моральное, эстетическое и эмоциональное влияние на пласты общественности конца XIX века. Свою задачу реформатор видел в обосновании новых принципов не только в литературной, но и в эстетической критике. Он полагал, что «критика должна быть выведена на совершенно иную дорогу, опираться на идеи философского, а не утилитарно-политического характера» [1].

Следуя своим канонам идеалистической эстетики, А.Л. Волынский предлагал рассматривать критерии искусства не в жизни, а в духовном сознании человека. Главной задачей искусства он провозглашал выражение общечеловеческих идеалов, изображение внутреннего мира, психологических переживаний человека, «воплощение высших философских начал». Исходя из этих позиций, назначение критики ему виделось в содействии тому, чтобы «все условные, внешнеполитические вопросы, бесплодно терзающие человеческие умы, растворялись в идеях высшего порядка» [2]. С позиций философского идеализма А.Л. Волынский в цикле статей, печатавшихся в «Северном вестнике» в период с 1890 по 1895 гг. под общим названием «Литературные заметки», обрушился на В.Г. Белинского, Н.А. Добролюбова, Н.Г. Чернышевского и Д.И. Писарева. Это было его наиболее яркое выступление, которое вызвало всеобщее негодование.

Из-за своей «воинствующей» манеры А.Л. Волынский постоянно оказывался в оппозиции ко всему литературному миру. Однако Л.Н. Толстой [3], В.В. Розанов [4], видели в канонах А.Л. Волынского прорыв, писали о том, что критик опередил «свое время», а П.Б. Струве писал: «Обстоятельный разбор идейного содержания русской критики, проведенный А.Л. Волынским-Флексером в “Северном вестнике”, провел какую-то межу, составил эпоху в истории русской публицистики и литературной критики» [5].

А.Л. Волынский был интересен именно своей необычностью, «донкихотством» [6]. Такая позиция была неприемлема в то время, но сейчас она может показаться интересной и оригинальной, тем более что все воззрения А.Л. Волынского были насквозь пронизаны проповедью добра и нравственности, а смыслом жизни человека критик считал «традиционно христианское преодоление эгоизма и зла» [7]. Эти моральные вопросы не имеют исторических границ и будут актуальными всегда, в любом цивилизованном обществе.

Литература

1. Волынский А.Л. Борьба за идеализм. СПб.: Тип. М. Меркушева, 1900. С. 119.
2. Волынский А.Л. Русские критики. Литературные очерки. СПб.: Тип. М. Меркушева, 1896. С. 172.
3. Письма Л.Н. Толстого 1848–1910 [собр. и ред. П.А. Сергеенко]. М.: Книга, 1910. Т. 1. С. 67.
4. Розанов В.В. Литературные изгнанники: Воспоминания. Письма. М: Аграф, 2000. С. 207.
5. Пайман А. История русского символизма. М.: Республика, 2000. С. 25.
6. Письма Струве П.Б. к Л.Я. Гуревич (1906–1915). Рукописный отдел ИРЛИ РАН (Пушкинский дом, СПб.). Ф. 89, оп. 1.
7. Быков А.В. Интерпретация русской критики и литературы в работах А.Л. Волынского: Дисс. канд. филол. наук. Казань, 2004. С. 12

АВТОР І ЧИТАЧ: ПОШУКИ НОВИХ ФОРМ ДІАЛОГУ

Гусев В.А. (Дніпро)

Художній текст стає не просто матеріальним об'єктом, а предметом мистецтва тільки тоді, коли він прочитаний, сприйнятий, йому первісно властива діалогічність. У вмінні вийти на «горизонт очікування читача» – запорука успіху як письменника, так і видавця. Взаємозв'язок між автором і читачем одвічний, однак форми його мінливі. Як відзначав Ж.-П. Сартр, «...Всесвіт письменника виявляється у всій своїй глибині лише через осмислення, захват та обурення читача» [1, с. 61–62]. У художньому тексті, при всій його складній багатомірності, завжди є об'єктивне смислове ядро, задане автором і розраховане на певний тип читацького сприйняття. Митець впливає на свою аудиторію, а остання, у свою чергу, визначає характер його творчості, орієнтировку на певні етичні та